

Ministerstwo Spraw Wojskowych
NACZELNE DOWÓDZTWO W.P.X
(SZTAB GENERALNY)

8243 T2
Warszawa, dn. 3. XI. 1921 r.

Oddział II Informacyjny

Nr 10258 /II.I.F.1.
10260 /II.I.F.1.

Do

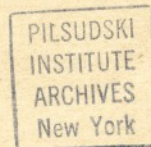
Adjutantury Generalnej - Referat Prasowy

Przesyłam przy niniejszym komunikaty prasowe z Rygi z dn. 27 i 28 października oraz komunikat prasowy z Moskwy z dn. 27 października.

? - K. Libelajt

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNEGO WODZA

8243 T2
4. XI 1921 roku
Wyszło dn. 1921 roku
Załączników

165

Komunikat prasowy

z dn. 27. X. 21 r.

R
Komitet W.C.I.K. zwrócił się do przewodniczącego amer. adm. pom. dla głodnych w Rosji z prośbą o rozszerzenie działalności na Kirgiską i Baszkirską republikę oraz o powiększenie ilości punktów żywnościowych w Moskwie i Petersburgu. Z Rosji donoszą o coraz szerszych rozmiarach ruchów powstańczych. Cz.K. wykryło nowych 5 spisków na Podolu i Ukrainie aresztowano około 500 osób, w Woroneżu rozpoczęło się śledztwo przeciwko 31 oskarżonym o sprawy cerkiewne, w związku z czym rozpoczęła się wśród ludności wiejskiej żywa kampanja antisowiecka. Wybory do sejmu łotewskiego mają odbyć się w styczniu, ale wobec wygód jakie niesie przedłużenie prac konstytuancy dla samych członków tejże oraz przyznania się partji socjalistycznej do swej słabości chwilowej - spodziewać się należy odroczenia wyborów. Wybory do rady miejskiej odbyć się mają w listopadzie. Latgalska frakcja konstytuancy wniosła powtórnie projekt udzielenia autonomji dla Latgalji wobec siły Francji przeprowadzenie sprawy możliwe. Prasa łotewska pod tytułem "Powrót do starego" donosi o nacisku jaki rząd sowietów kładzie nie tylko na nową politykę ekonomiczną, ale i na prawo o zniesienie przymusu w prasie i wprowadzenie wolnego najmu. Prasa łotewska wypowiada się przeciwko odbywającej się konferencji państw bałtyckich i Rosji widząc w tych konferencjach powiększenie się wpływów rosyjskich w państwach bałtyckich, za którymi kryją się stałe zachcianki Rosji: "Dominus maris baltici" i "Latwijas Sargs" z tego powodu pisze "Nasza polityczna". Cała historia naszych stosunków do Rosji jasno mówi, że zawierać z nią możemy jedynie drobne poszczególne umowy handlowe, ale nie wejść w trwałe stosunki. Jeśli nie chcemy się stać znów wasalem, jeżeli Rosja chce pozostać z nami w jakichkolwiek stosunkach niechaj przez odrzuci wszelkie zamiary wejścia do związku państw bałtyckich. Prasa litewska znów silnie forsuje sprawę wprowadzenia własnej waluty, opierając swe propozycje na ostatnich strasznych stratach, jakie

poniósł rząd litewski w związku ze spadkiem marki niemieckiej były litewski poseł w Waszyngtonie proponuje wprowadzenie amerykańskiej waluty, ponieważ tej najwięcej posiada ludność, która przybyła z emigracji. Utrzymanie marki niemieckiej stawia Litwę w stałą zależność od Niemiec. Oficjalny bolszewicki "Nowyj Put" wychodzący w Rydze dowodzi: że państwa bałtyckie wreszcie zrezygnowały swe stanowisko wobec Rosji, otwierając konferencję państw bałtyckich i Rosji. Kampanja ta rozpoczęta przez bolszewików w połowie b.r. jasno wskazuje jakim wpływem ulegają Łotwa i Litwa, ponieważ stanowisko Estonji zaznaczone zostało nawet przez socjalistów na konferencji w bieżącym miesiącu, a Finlandja urzędzownie określiła swe stanowisko wobec Rosji sow. Główna ryńska: f. szt. 1360, dol. am. 342,5, fr. franc. 25, kor. szw. 80, kor. duńsk. 66,6, mk. niem. 206, mk. fiń. 642, mk. est. 075, mk. pols. 010.

Komunikat prasowy

z dn. 28.X.21 r.

R Y G A

"Siedzielnia" w Rydze wychodzące pismo pisze o ostatnim wystąpieniu Lenina na łamach "Prawdy" w sprawie nowej polityki ekonomicznej. W gospodarce wewnętrznej robiliśmy małe omyłki - pisze Lenin - my poprawiamy nasze błędy, nowa polityka ekonomiczna, a więc trzeba było milionów ludzi, trzeba było zatracenia całego przemysłu, trzeba było morza krwi, aby po 4 latach krwawego panowania wrócić do tego, czego dawniej uczył świat zniechęconego przez panów z sownarkomu kapitalizmu. Mejerowicz udzielił wywiadu korespondentowi "Russpressu", w którym między innymi powiedział: "Z Estonją nasze stosunki rozwijają się w konkretny związek, z Litwą łączą nas głęboka sympatja, rodzinne węzły krwi, jak i wspólne interesy z Polską mamy dużo wspólnego z Rosją sow. pragniemy żyć w zgodzie i nie pragniemy wojować bądź to z sow. Rosją, bądź z Konferencją państw bałtyckich i Rosji sow. jeszcze nie rozpoczęta z tego powodu. "Nowyj Put" twierdzi, że dalsza zwłoka może spowodować niemożliwość rozstrzygnięcia bardzo wielu aktualnych kwestji. Sowiecki pełnomocnik handlu zewnętrznego zawiadomił komisję W.C.I.K., że ryby dostarczone dla głodnych przez komitet Nansena są niemożliwe

do użycia. Sownarkom rozstrzyga sprawę powierzenia kopalń złota przedsiębiorcom prywatnym. Rozkaz władz sowieckich oraz dekret o porze rządu zostały opublikowane. Pobór odbędzie się w pierwszej połowie listopada do służby wojskowej, powołano 5 roezników, zwolnienia otrzymywać będą tylko ci, którzy wysł użyli w armji rosyjskiej odpowiednie terminy. 10 listopada zostanie spuszezona na wodę kanonierka łotewska "Wirsajtis". Na rynku łotewskim ukazuje się coraz więcej towarów polskich, w stałym obrocie manufaktura Łódzka i widzewska, cukier, wyroby żelazne, lane oraz nafta. Firma Ligge otrzymała pozwolenie na wywóz cystern pod naftę do Polski. Koła handlowe łotewskie bardzo zainteresowane są sprawą węglową i stosunkami handlowymi w Polsce. Znany publicysta rosyjski Aleksinski na łamach "Riśkawo Kurjera" opublikował kilkadziesiąt najwybitniejszych nazwisk uczonego świata rosyjskiego rozstrzelanych względnie zamęczonych przez bolszewików. Ogólną cyfrę zgładzonych ludzi wielkich przez bolszewików Aleksinski podaje. Łotewska rada ministrów zatwierdziła projekt budżetu na rok 1921. Projekt mimo wysokiego kursu rubla łotewskiego, ogłaszanego znakomitego stanu gospodarstwa wewnętrznego przewiduje 2 miljardy rb. łot. deficytu. "Izwestja" W.C.I.K. publikują wystąpienie Kamieniewa na konferencji moskiewskiego sowietu. Kamieniew powiedział, że sowdep liczyć się musi z wielkimi przeszkodami finansowymi, ponieważ, dzienny rozehód sowdepu oblicza się na 3 miljardy rub., a dzienny przychód zaledwie 173 milionów, czyli jedną siedmnastą część rozehodów. W "Izwestjach" opublikowano, że w więzieniach rosyjskich przebywa 154 tysiące osób, ale liczbaxxx jest jeszcze niedokładna, ponieważ obliczenia przeprowadzone jedynie w ważniejszych miastach. Giełda ryska: f. szt. 1350, dol. am. 341, fr. frane. 25, kor. szw. 79, 25, kor. duńsk. 65, 75, mk. niem. 200, mk. fińsk. 538, mk. est. 075, mk. polsk. 010.

Komunikat prasowy

z dn. 27.X.21 r.

M O S K W A

Wstępny artykuł Stieklowa w "Izwiestjach" omawiając wystąpienie angielskiego przemysłowca Erkarta w sprawie zawarcia umowy handlowej z Rosją sow. upatruje w tym mocne stanowisko ekonomicznej polityki rządu sowickiego nie ustępującego domaganiom kapitalistów. "Izwiestja" podają rządowi sow. do notę angielskiego przedstawiciela w Moskwie, w której rząd sowiecki zarzuca rządowi Wielkiej Brytanji podjęcie wrogiej akcji przeciwko Rosji sow. przez dostarczenie żołnierzy Wrangla i Denikina do Władywostoku. "Izwiestja" publikują notę Cziezerina i Rakowskiego do rządu rumuńskiego w sprawie wydania Machno. Nota zarzuca rządowi rumuńskiemu traktowania tej kwestji z punktu widzenia międzynarodowego prawa, wtenczas gdy rząd Rumunji sam się nie przytrzymuje tego prawa, czego dowodem jest aneksja Besarabji. Jednocześnie nota przytacza szereg faktów zastosowania kary śmierci przez władzę rumuńską na terytorjum Besarabji. Podolska gubernjalna Cz.K. zlikwidowała berszacką kontr-rewolucyjną organizację. 16 uczestników tej organizacji rozstrzelano.

"Izwiestja" podają wiadomość o rozpoczęciu handlowych pertraktacji pomiędzy przedstawicielami Francji w Konstantynopolu a ukraińską delegacją. "Izwiestja" podają wiadomość o szerzącym się powstaniu w Besarabji. W okolicach stacji Romankowej miało miejsce podobno krwawe starcie pomiędzy powstańcami a regularnymi wojskami rumuńskimi. Ukraińscy delegaci przybyli z Konstantynopola do Moskwy, podają wiadomość, że główne dowództwo floty Ententy w Konstantynopolu jest powierzone włoskiemu admirałowi. "Izwiestja" podają wiadomość o napiętym nastroju wśród ludności Konstantynopola wzbudzającym poważne obawy wybuchu powstania. W związku z powyższym Ententa doprowadziła swój garnizon w Konstantynopolu do liczby 200 tys. żołnierzy. "Izwiestja" podają wiadomość, że korpus konsulów w Szanchaju wystosował do rządu Chin żądanie wysiedlenia z Chin Siemronowa, który podobno ma się udać do ~~xxxxxx~~ Francji. Prasa sowiecka publikuje dalszy ciąg nowy Trockiego na drugim wszechrosyjskim zjeździe pracowników politycznej oświaty. Сакаxxxxxxxxxxxx

Cała uwaga musi być udzielona wychowaniu czerwonej armji. Wychowanie dowódców czerwonej armji ma dominujące znaczenie i my możemy dopiąć pomyślnego rezultatu w tej sprawie tylko wtenczas, kiedy dowódcy czerwonej armji zostaną dostatecznie zaopatrzeni pod względem materjalnym. W zasadzie jest mylnem dążenie do wyrównania stanowiska dowódcy i czerwonoarmisty. Należy zwrócić poważną uwagę na ostatnie wydanie journalu "Solena wiech" w Pradze, którego wynurzenia świadczą o tem, że poważna ilość starych oficerów przysłała do wniosku, że tylko sowiecka władza jest obecnie aktualną władzą w Rosji.